

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
พ.ศ. ๒๕๖๕

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง เพื่อให้รถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงมีความปลอดภัยในการใช้งานมากยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๗ ของกฎกระทรวงกำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ถัง” หมายความว่า ถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซธรรมชาติอัด

“หัวถัง” หมายความว่า ส่วนของถังที่มีลิ้นหัวถัง ลิ้นทุกประเภท และอุปกรณ์ระบายความดันติดตั้งอยู่

“เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ” หมายความว่า เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“การติดตั้ง” หมายความว่า การติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“ผู้ติดตั้ง” หมายความว่า ผู้ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“ผู้ติดตั้งทั่วไป” หมายความว่า ผู้ติดตั้งที่ไม่เป็นผู้ผลิตหรือผู้ประกอบเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผ่านกระบวนการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่มิให้หมายความรวมถึงผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม

“ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตรถซึ่งติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผู้ติดตั้งผลิต ซึ่งมีการกำหนดรหัสหรือรุ่น เป็นการเฉพาะ

“ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ผลิตรถ (Manufacturer) หรือผู้จำหน่ายเพียงผู้เดียว (Sole distributor) ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงใหม่เฉพาะรถที่ได้รับการติดตั้งจากผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต โดยการเปลี่ยนแปลงหรือติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบต้องดำเนินการตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตรถหรือจำหน่ายรถเพียงผู้เดียวกำหนด

“ระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก” หมายความว่า ระบบงานที่กรมการขนส่งทางบกจัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ติดตั้งบันทึกข้อมูลผลการติดตั้ง รายงานผลการติดตั้งและออกหนังสือรับรองการติดตั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อ ๓ การติดตั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) ข้อกำหนดของคณะกรรมการเศรษฐกิจของยุโรปแห่งสหประชาชาติ เลขที่ ECE R ๑๑๐

(๒) มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงในยานยนต์ มาตรฐานเลขที่ มอก. ๒๓๓๓ ดังนี้

(ก) เล่ม ๑ ข้อกำหนดด้านความปลอดภัย

(ข) เล่ม ๒ วิธีทดสอบ

(๓) มาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน เลขที่ ISO ๑๕๕๐๑

ข้อ ๔ การติดตั้งถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบให้ปฏิบัติตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำการประเมินน้ำหนักของรถก่อนทำการติดตั้งถังและเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ โดยเมื่อติดตั้งแล้วเสร็จและบรรจุเต็มพิกัด น้ำหนักรถเปล่ารวมกับน้ำหนักบรรทุกต้องไม่เกินน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักรวมสูงสุดที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดไว้

(๒) ต้องยึดถังให้แน่นกับตัวรถในบริเวณที่มีความแข็งแรง เมื่อรถสั่นสะเทือนถังต้องไม่ขยับเขยื้อน และสามารถทนต่อแรงกระชากของถังในขณะบรรจุก๊าซเต็มถัง เมื่อรถเกิดความเร่งหรือความหน่วงได้เท่ากับจำนวนเท่าของอัตราเร่งที่เกิดจากแรงโน้มถ่วงของโลกตามที่มาตรฐานกำหนด

(๓) ติดตั้งหัวถังในตำแหน่งที่ปลอดภัยจากการกระแทก กรณีติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัยจากการกระแทก ต้องติดตั้งอุปกรณ์หรือเครื่องป้องกันการกระแทกหัวถังและท่อนำก๊าซที่เชื่อมต่อกับหัวถังที่มีความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรงและมีคุณสมบัติในการป้องกันการกระแทกได้

(๔) กรณีที่ติดตั้งถังขนานกับความยาวของตัวรถ ให้ติดตั้งอุปกรณ์ยึดหรือยันด้านหัวและด้านท้ายถังเพื่อป้องกันถังเคลื่อนตัวในแนวนอน

(๕) ห้ามเชื่อมถังกับสิ่งอื่นใด เว้นแต่เป็นการเชื่อมจากโรงงานผู้ผลิต

(๖) ถังที่ติดตั้งต้องไม่รับน้ำหนักหรือภาระอย่างหนึ่งอย่างใดของรถ

(๗) ถังที่ติดตั้งภายในห้องผู้โดยสาร ห้องผู้ขับรถ ห้องเก็บสัมภาระหรือที่ซึ่งอากาศยานถ่ายเทไม่สะดวก ต้องมีเรือนกักก๊าซ (gas tight housing) ที่ติดอยู่ที่ถังเพื่อป้องกันก๊าซรั่วซึมออกสู่บริเวณห้องที่ติดตั้ง และต้องมีท่อระบายก๊าซ (ventilation hose) สำหรับระบายก๊าซที่รั่วซึมออกนอกตัวรถ

(๘) ถังที่ติดตั้งควรยึดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังนี้

(ก) ใช้สายรัดทำด้วยเหล็กมัดอย่างน้อย ๒ สาย สายรัดแต่ละสายควรมีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๓๐ มิลลิเมตร ความหนาไม่น้อยกว่า ๓ มิลลิเมตร และใช้สกรูยึดสายรัดถึงที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ มิลลิเมตร และในกรณีที่ต้องมีความจุเกินกว่า ๑๐๐ ลิตร สายรัดแต่ละสายควรมีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร ความหนาไม่น้อยกว่า ๖ มิลลิเมตร และใช้สกรูยึดสายรัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๒ มิลลิเมตร

(ข) ใช้สกรูยึดขาถังอย่างน้อย ๔ ตัว สกรูแต่ละตัวควรมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ มิลลิเมตร และในกรณีที่ถังมีความจุเกินกว่า ๑๐๐ ลิตร สกรูแต่ละตัวควรมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๒ มิลลิเมตร

(๙) ในกรณีที่ถังติดตั้งอยู่ห่างจากท่อไอเสียหรือเครื่องยนต์น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีเครื่องป้องกันความร้อนกันระหว่างถังกับท่อไอเสียและเครื่องยนต์

(๑๐) ห้ามบรรจุก๊าซธรรมชาติอัดลงในถังจนมีความดันสูงเกินกว่า ๒๐.๖๘ เมกาปาสกาล (MPa)

(๑๑) การติดตั้งถัง อุปกรณ์หรือเครื่องป้องกันการกระแทกหัวถัง และเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบต้องติดตั้งให้มองเห็นเครื่องหมายและรายละเอียดตามที่มาตรฐานกำหนดอย่างชัดเจน โดยไม่ต้องรื้อถอนส่วนประกอบใด ๆ เมื่อต้องทำการตรวจและทดสอบ

ข้อ ๕ ห้ามนำถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบที่มีข้อบกพร่องอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มาติดตั้ง

(๑) ไม่มีเครื่องหมายหรือรายละเอียดประจำถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ หรือลบเลือนจนอ่านไม่ออก มีการแก้ไขโดยไม่ถูกต้อง หรือมีข้อความไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน

(๒) ถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบที่หมดอายุ

(๓) ถังที่ถูกไฟไหม้

(๔) ถังมีรอยร้าว ซึ่ม รอยร้าว หรือบวม

(๕) ถังมีรอยสึกกร่อนตั้งแต่ ๐.๒๕ มิลลิเมตรขึ้นไป

(๖) ถังมีรอยบาด รอยขีดขีด รอยเซาะ ลึกตั้งแต่ ๐.๒๕ มิลลิเมตรขึ้นไป

(๗) ถังมีรอยบุบเว้าลึกตั้งแต่ ๑.๖ มิลลิเมตรขึ้นไป หรือเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความยาวสูงสุดของรอยบุบเว้ามากกว่า ๕๐ มิลลิเมตร

(๘) ถังมีรอยผุกร่อนทั่วไปลึกตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ของความหนาเดิม หรือเป็นพื้นที่ตั้งแต่ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ผิวของถังขึ้นไป

(๙) ถังมีรอยผุกร่อนเป็นแนวยาวตั้งแต่ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือมีความลึกตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ของความหนาถึงเดิมขึ้นไป

(๑๐) ถังมีรอยผุกร่อนเป็นหลุมลึกตั้งแต่ร้อยละ ๒๕ ของความหนาถึงเดิมขึ้นไป

(๑๑) ถังบิดเบี้ยวไม่ได้รูปทรง

(๑๒) ลื่นหัวถังเอียงจนเห็นได้ชัด หรือเมื่อขันเกลียวแน่นแล้วก๊าซยังรั่วอยู่

(๑๓) มีการดัดแปลงหรือต่อเติมถัง

(๑๔) อุปกรณ์ระบายความดันเสียหาย หรือเสียรูป หรือไม่ตรงตามที่ถูกผลิตกำหนด

(๑๕) เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบที่ไม่สมบูรณ์หรือชำรุด

ข้อ ๖ เมื่อผู้ติดตั้งทำการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ติดเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงไว้ที่ด้านท้ายของตัวรถ หรือด้านข้างของห้องผู้ขับรถทั้ง ๒ ด้าน ในลักษณะที่มองเห็นจากภายนอกตัวรถได้อย่างชัดเจนและไม่หลุดลอกง่าย

(๒) บันทึกข้อมูลผลการติดตั้ง และรายงานผลการติดตั้งลงในระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก

(๓) ออกหนังสือรับรองการติดตั้งให้แก่เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดังนี้

(ก) กรณีผู้ติดตั้งทั่วไป ให้ออกหนังสือรับรองการติดตั้งจากระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก

(ข) กรณีผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตและผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อมให้ออกหนังสือรับรองการติดตั้งตามแบบที่กำหนดท้ายประกาศนี้ โดยให้มีรายละเอียดแนบท้ายหนังสือรับรองการติดตั้งที่มีรายการอย่างน้อยดังนี้

๑) ชื่อผู้ติดตั้ง

๒) เลขที่หนังสือรับรอง

๓) สถานที่ติดตั้ง (เฉพาะกรณีที่สถานที่ติดตั้งแตกต่างไปจากที่อยู่ของผู้ได้รับความเห็นชอบ)

๔) หมายเลขประจำรถ (Vehicle Identity Number : VIN)

๕) หมายเลขเครื่องยนต์

๖) ประเภทของเครื่องยนต์ที่ติดตั้ง

๗) แบบหรือระบบการใช้ก๊าซที่ติดตั้ง

๘) มาตรฐานการติดตั้ง

๙) รายละเอียดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบแต่ละชิ้นที่นำมาติดตั้งที่ระบุถึงยี่ห้อ รุ่นหรือแบบ หมายเลข (ถ้ามี) และมาตรฐาน

(๔) ส่งมอบเอกสารคำแนะนำการใช้งานเกี่ยวกับเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงให้แก่เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดวันที่ต้องตรวจและทดสอบถึง วันที่ถึงหมดอายุ การนำรถเข้าตรวจและทดสอบก่อนใช้รถ และการบำรุงรักษาตามระยะเวลาหรือระยะทาง

ข้อ ๗ ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตและผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อมต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือรับรองการติดตั้ง พร้อมรายละเอียดแนบท้ายหนังสือรับรองการติดตั้งของรถที่ได้รับการบริการไว้ที่สถานที่ประกอบกิจการ ให้พร้อมสำหรับการตรวจสอบของกรมการขนส่งทางบกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๘ รถที่ติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงไว้แล้วก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ หากการติดตั้งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งหรือเจ้าของรถต้องดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จ ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๙ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

จิรุตม์ วิศาลจิตร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

แบบหนังสือรับรองการติดตั้งสำหรับผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต

เลขที่.....

หนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่ง
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

ออกให้โดย.....(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต).....
ที่อยู่.....

.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ได้รับความเห็นชอบตามหนังสือเลขที่.....ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารถยี่ห้อ.....รุ่น.....หมายเลขประจำรถ.....
หมายเลขเครื่องยนต์.....ได้รับการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถ
ที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว
เมื่อวันที่.....โดยมีรายละเอียดการติดตั้งแนบท้ายหนังสือรับรองนี้

ให้ไว้ ณ วันที่

ลงชื่อ(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้รับมอบอำนาจ).. ผู้ติดตั้ง
(.....)

หมายเหตุ :

๑. ให้เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งเก็บรักษาหนังสือรับรองฉบับนี้ไว้ เพื่อใช้แสดง
ให้กับผู้ตรวจและทดสอบเมื่อเข้ารับการตรวจและทดสอบทุกครั้ง และเมื่อมาดำเนินการแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้
ชนิดเชื้อเพลิง ณ กรมการขนส่งทางบก

๒. ถ้าทำการเปลี่ยนแปลงถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ต้องทำการ
ตรวจและทดสอบทุกครั้ง

แบบหนังสือรับรองการติดตั้งสำหรับผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม

เลขที่.....

หนังสือรับรองการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่ง
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

ออกให้โดย.....(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม).....
ที่อยู่.....

.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ได้รับความเห็นชอบตามหนังสือเลขที่.....ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารถยี่ห้อ.....รุ่น.....หมายเลขประจำรถ.....
หมายเลขเครื่องยนต์.....ได้รับการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถ
ที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนด
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว
เมื่อวันที่.....โดยมีรายละเอียดการติดตั้งแนบท้ายหนังสือรับรองนี้

ให้ไว้ ณ วันที่

ลงชื่อ(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อมหรือผู้รับมอบอำนาจ).. ผู้ติดตั้ง
(.....)

หมายเหตุ :

๑. ให้เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งเก็บรักษาหนังสือรับรองฉบับนี้ไว้ เพื่อใช้แสดง
ให้กับผู้ตรวจและทดสอบเมื่อเข้ารับการตรวจและทดสอบทุกครั้ง และเมื่อมาดำเนินการแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้
ชนิดเชื้อเพลิง ณ กรมการขนส่งทางบก

๒. ถ้าทำการเปลี่ยนแปลงถังหรือเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบสำหรับใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ต้องทำการ
ตรวจและทดสอบทุกครั้ง